

LESBRUF GESCHRIJVEN DOOR

SASKIA LALRANT, YVONNE VAN HEEBWAJK EN HANNY SAAD

D002 - HOGESCHOOL VOOR DE KUNSTEN LIMBICHT

POP ART

LESBRIEF GESCHREVEN DOOR
SASKIA LAURANT, YVONNE VAN HEESMIJK EN HANY SAAD

DOD2 - HOGESCHOOL VOOR DE KUNSTEN UTRECHT

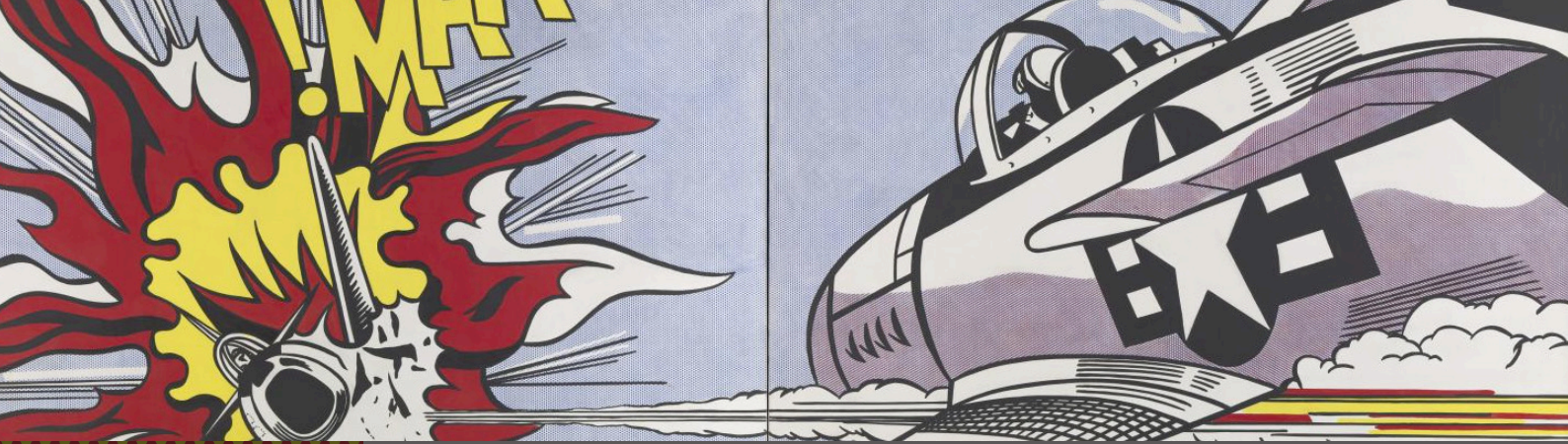

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	7
Doelstellingen	7
Benodigdheden	7
Voorbereiding	8
Lesverloop	8
Bijlagen	11

INLEIDING

Deze les is bedoeld om op een leuke, activerende manier je leerlingen kennis te laten maken met Pop Art. Het programma van deze les is gemaakt voor een blok van 50 minuten en bestaat uit 3 onderdelen: Een inleiding waarin de leerlingen gaan kijken naar kunstwerken uit de Pop Art, zonder dat ze daarvoor al kennis hebben opgedaan over de stroming. Een kern waarin aan de hand van een aantal kunstenaars en kunstwerken wordt uitgelegd wat de kenmerken zijn van Pop Art. Een afsluiting/ reflectie waarin de leerlingen aan de slag gaan met de kennis die zij hebben opgedaan. Omdat het veel activiteiten zijn in korte tijd, is het van belang dat je als docent goed voorbereid.

DOELSTELLINGEN

WAT IS HET DOEL VAN DE LES?

- De leerlingen laten kennismaken met Pop Art

AAN HET EINDE VAN DE LES:

- kunnen de leerlingen de kenmerken noemen van Pop Art
- kunnen de leerlingen Pop Art plaatsen in een tijdlijn
- hebben de leerlingen kennis gemaakt met een aantal Pop Art kunstenaars
- reflecteren de leerlingen over de opgedane kennis aan de hand van een korte, praktische opdracht

BENODIGDHEDEN

- Beeldscherm/projector met scherm
- Computer met Powerpoint of Keynote
- Whiteboard/krijtbord met schrijfmateriaal
- Powerpoint presentatie: Pop Art (zie bijlage 1)
- De afbeeldingen uit de map Pop Art Afbeeldingen, uitgeprint op A3 (zie bijlage 2)
- Collagemateriaal
  - Afbeeldingen uit de map "Collage" (zie bijlage 3) uitgeprint op A4
  - 1x foamboard A3 per 3 leerlingen
  - tijdschriften/magazines/kranten en eventueel ander printwerk/beeldmateriaal
  - scharen
  - handwerkmesjes
  - zwarte stiften
  - doosjes knospelden
  - snijmatten
  - willekeurige hoeveelheid gekleurde vellen papier, A4/A3

VOORBEREIDING

VOOR DE INLEIDING EN DE KERN:

- Het scherm klaarzetten en de computer aansluiten
- Op de computer staat de presentatie Pop Art
- Een eiland vormen van tafels waar de A3 afbeeldingen over verspreid kunnen worden.

VOOR DE AFSLUITING/REFLECTIE:

- Het collagemateriaal dicht bij de docent klaarleggen, zodat het makkelijk hanteerbaar is voor klassikale instructie en distributie.
- Groepjes vormen van 3 leerlingen.
- Een heldere taakverdeling bedenken zodat materiaal snel en efficiënt wordt uitgedeeld na instructie.

LESVERLOOP

INLEIDING (10 MINUTEN)

De docent start zijn les door de PowerPoint over Pop Art te openen. Er wordt uitgelegd dat de leerlingen de komende periode gaan werken aan een kunstproject, de lessenserie: Pop Art. De docent laat hierna zien wat Pop Art is zonder verder in te gaan op de voorgeschiedenis van de kunststroming. De docent heeft van tevoren al een indeling gemaakt voor groepjes met als uitgangspunt 3 leerlingen per groepje. Nadat de groepjes zijn ingedeeld, verzamelen zij zich rond de tafel met de afbeeldingen uit het mapje "Pop Art Afbeeldingen", uitgeprint op A3. Het is de bedoeling dat de leerlingen in de groepjes gaan bespreken wat voor beeldende aspecten zij allemaal kunnen zien bij de afbeeldingen. Na ongeveer 5 minuten bespreekt de docent klassikaal de bevindingen. Elk groepje komt een voor een aan de beurt en vertelt wat is opgevallen. Al de bevindingen worden door de docent in een woordweb opgeschreven op een whiteboard/krijtbord. Dit blijft gedurende de les zichtbaar voor de leerlingen. Besproken worden de beeldende aspecten, onderwerpen, technieken etc.

KERN/THEORIE (15 MINUTEN)

Aan de hand van de presentatie (zie bijlage 1: Presentatie voor de exacte inhoud) wordt uitgelegd wat Pop Art inhoudt: Wat was de tijdsgeest tijdens het ontstaan van Pop Art? Waar vond het plaats? Welke beeldaspecten zijn kenmerkend? Welke bekende kunstenaars komen uit die tijd en welke kunstwerken hebben zij gemaakt? Wat was de invloed van Pop Art op latere kunststromen? Hierbij wordt ook verwezen naar het woordweb dat de leerlingen hebben gemaakt en de daaruit voortgekomen eerste gedachten over wat Pop Art is.

AFSLUITING/REFLECTIE (25 MINUTEN)

Leerlingen gaan zelf een Pop Art afbeelding construeren aan de hand van de bekende Pop Art collagetechniek. Zij gebruiken hiervoor tijdschriften om bestaande plaatjes uit te zoeken en eventueel gekleurde vellen papier om ondersteunende figuren uit te halen. De collage mag geheel 2D blijven, maar er mogen ook 3D elementen toegepast worden als de leerlingen daar behoefte aan hebben. De afbeelding wordt afgemaakt met een tekstwolk die beschrijvend is voor het gemaakte werk. Centraal in deze reflectieopdracht staat: Welke boodschap stond centraal in de Pop Art kunst en wat zijn de besproken kenmerkende beeldaspecten van Pop Art?

Opdracht uitleggen en bespreken wat ze nodig hebben om de opdracht te doen. Zie slide 18 (max. 3 min.)

Ieder groepje krijgt van de docent:

- 1 A3 foamboard
- 1 doosje knospelden
- 1 A4 met daarop een lege tekstwolk (zie bijlage 3)
- 1 zwarte stift

Iedere leerling neemt voor uit de klas:

- 1 schaar òf handwerkmesje + snijmat
- 3 willekeurige tijdschriften/kranten/beeldmateriaal

Als leerlingen moeite hebben met opstarten, kunnen ze zich laten inspireren door het werk van een gerenommeerde Pop Art kunstenaar. Als een groepje hiervoor kiest, moet duidelijk in het werk naar voren komen door wie zij zich hebben laten inspireren. Ook de tekstwolk dient dat dan inzichtelijk te maken. [Er mag in dit geval gebruik worden gemaakt van de mobiele telefoon om werk op te zoeken]

Men krijgt 12 minuten de tijd om het werk te maken. Leerlingen mogen knippen, snijden, scheuren om de afbeelding samen te stellen. Het werk wordt gevormd op een A3 foamboard en de bij elkaar gevonden/gemaakte onderdelen worden op het foamboard geprikt met knospelden om tijd te besparen.

Klassikaal reflecteren op gemaakte opdracht (max. 7 minuten).

Bevraag de groepjes over de keuzes die zij hebben gemaakt in hun opdracht.

- Welke kenmerkende beelddaspecten hebben ze toegepast?
- Welke boodschap hebben ze over willen brengen?
- Toelichting van de quote.

Corrigeer waar nodig de cognitieve bias die inzichtelijk wordt tijdens deze reflectie.

Centraal in deze reflectie zou moeten staan:

- De centrale boodschap van Pop Art:
  - Het alledaagse leven centraal stellen in de kunst: kunst herkenbaar en ongecompliceerd maken door de scheidingslijn tussen hoge en lage kunst te vervagen.
  - Een positief en mild-humoristische inslag op kunst visualiseren.
  - Welvaart weerspiegeld in vorm van de identiteit en symbolen uit populaire consumptiecultuur: Opwindende beeldcultuur van de reclamewereld gebruiken in de kunst.
  - Gebruik maken van clichés uit de consumptiemaatschappij: welvaart als een mogelijkheid om de belevingswereld van de kunstenaar uit te breiden met nieuwe thema's en symbolen.
  - Geen nadrukkelijk persoonlijk handschrift van de kunstenaar, alles is ontleend van reeds bestaande visuele uitingen: de materiele wereld (en dus ook kunst) is repetitief en makkelijk vervangbaar.

- De kenmerkende beeldaspecten van Pop Art:
  - Collagetechnieken
  - Fel / levendig kleurgebruik
  - Grote kleurcontrasten met zwart en wit omlind
  - Blowup technieken / vervreemding
  - Herhaling / zeefdruktechnieken
  - Assemblage

Afsluiting les (resterende tijd)

- Werk wordt volgende praktijkles definitief opgeplakt en zal worden opgehangen in het lokaal.
- Spullen worden klassikaal opgeruimd.

BIJLAGE 1: PRESENTATIE

De presentatie hieronder vind je ook digitaal bij de bijgevoegde bestanden in de map "Presentatie". De notities staan ook in de presentatie zelf

WAT GAAN WE DOEN?

- Maak een groepje
- Neem 5 minuten de tijd om naar de afbeeldingen te kijken op tafel
- Bespreek de volgende vragen in je groepje:
  - Wat is er afgebeeld?
  - Wat valt je op?
  - Welke beeldende aspecten komen hier aan bod? Welke materialen zijn gebruikt?
  - Wat vind je ervan?

NA VIJF MINUTEN GAAN WE DE BEVINDINGEN KLASSIKAAL BESPREKEN

INLEIDING

Deze slide kun je gebruiken om de opdracht uit te leggen aan de leerlingen.

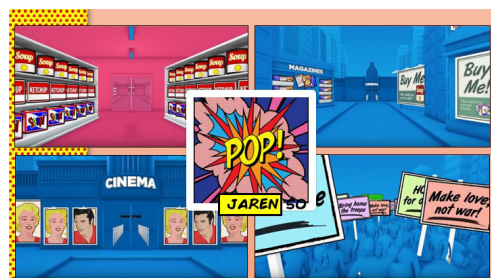
"We hebben verschillende dingen opgeschreven op het bord die jullie opvielen bij de afbeeldingen die we hebben bekeken. We gaan ons nu verder verdiepen in Pop art."

I WONDER WHY...

WAAROM? WANNEER? WIE? WAT? WAAR?

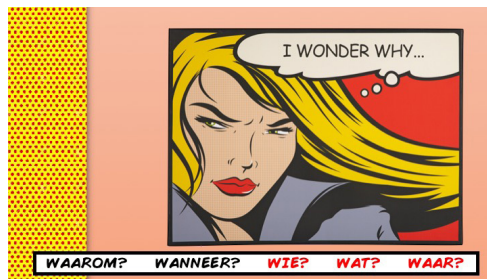
KERN

Waarom, Wanneer, Wie, Wat en Waar?
We beginnen bij Wanneer

We 'POP-pen' terug naar de Jaren 50. De 2e helft van 20e eeuw is een heel andere tijd dan de 1e helft. In de Jaren 50 wordt de Westerse wereld steeds welvarender. Mensen krijgen meer te besteden en omarmen, na de armoede van de periode daarvoor, de welvaart. Door de opkomst van de tv als massamedium wordt de wereld steeds kleiner. Marketing en reclame drukken een grote stempel op het dagelijks leven. (l.b.) Kopen en consumeren (r.b.) Reclame en marketing (l.o.) Hollywoodsterren (tv als massamedia) (r.o.) Vrijheid - seksualiteit - vrouwenemancipatie

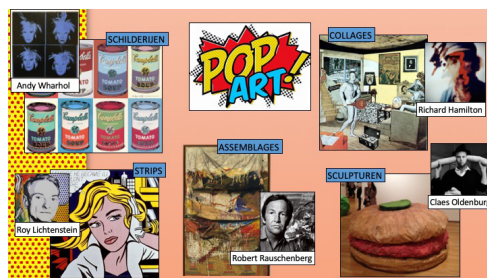

Wat voor invloed hebben die grote maatschappelijke veranderingen op de kunstwereld? Wie Wat en Waar

Pop Art is een kunststroming die tegelijkertijd, maar los van elkaar, is ontstaan in het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten van Amerika in het midden van de jaren vijftig en haar hoogtijdagen beleefde in de jaren zestig van de 20e eeuw. De naam 'Pop Art' is afgeleid van popular art. Pop art bestaat uit schilderijen maar ook uit sculpturen, collages, strips en assemblages. Het is lastig om één algemene stijl aan te wijzen, maar wat ze gemeen hebben zijn de populaire onderwerpen, de onderwerpen van alledag.

Belangrijke Pop Art-kunstenaars zijn (o.a.): Andy Warhol, Roy Lichtenstein, Robert Rauschenberg, Claes Oldenburg en Richard Hamilton.

"We gaan een paar kunstenaars en kunstwerken bespreken. We beginnen bij Richard Hamilton."

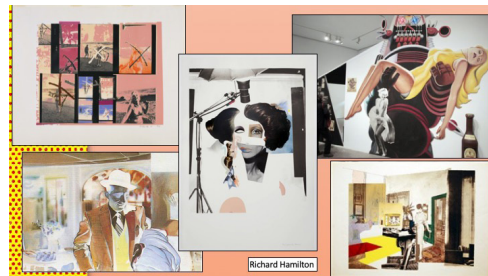

We gaan inzoomen op een werk van Richard Hamilton. Een werk dat vaak wordt beschouwd als het allereerste iconische kunstwerk uit de geschiedenis van de Pop Art. "Wat zien jullie? Wat zijn de populaire elementen die je ziet?"

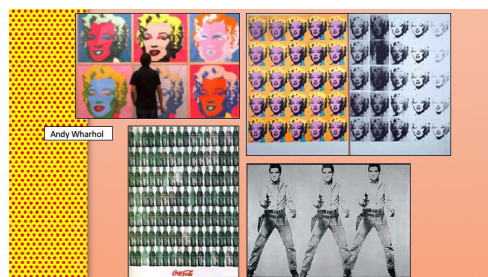
Achtergrond-informatie: De voorstelling bestaat uit een woonkamer met een bodybuilder, die een lolly zo groot als een tennisracket vasthoudt. Verder zien we een pin-up model, een trap met een stofzuiger, een tv-toestel en op tafel ingeblikte ham. Op de plaats van het plafond hangt de maan direct boven de kamer. In deze collage heeft Hamilton elementen uit reclamemateriaal, stripbladen en populaire

magazines samengebracht. De kunstenaar maakte het werk voor de baanbrekende expositie 'This is Tomorrow', dat in Londen werd gehouden in de Whitechapel Gallery in 1956. Twaalf groepen kunstenaars namen hieraan deel. Elke groep vervaardigde een poster. Hamilton presenteert in zijn ontwerp voor de poster een wereld waarin het gewone leven in een alledaagse huiskamer wordt verbeeld met behulp van beelden uit advertenties en van de televisie. De objecten komen stuk voor stuk voort uit populaire massamedia en karakteriseren het nieuwe moderne leven van die tijd. De titel van het werk ontleende hij eveneens aan een advertentie. De nieuwe populaire kunst moest volgens Hamilton voldoen aan een aantal eisen: het moest massaal kunnen worden geproduceerd, vergankelijk, vervangbaar, goedkoop, aansluiten bij het grote publiek, gericht zijn op de jeugd, geestig, sexy, publiciteitsgericht, glameureus en 'big business'.

Hier nog een aantal voorbeelden van werk van Hamilton. (Kort laten zien.)
 "Jullie zien een aantal keren Marilyn Monroe afgebeeld, Marilyn belichaamde beroemdheid en de notie van het zijn van een 'seksymbool' wat dus goed past in de Pop art. De kunstenaar die haar afbeelding ook gebruikte was Andy Warhol."

Andy Warhol was een Amerikaans kunstenaar (en ook filmregisseur, auteur, muziekproducent en acteur). Vanuit zijn achtergrond en ervaring in de toegepaste kunst was Warhol een van de protagonisten van de Pop Art in de Verenigde Staten. Warhol wordt ook wel the silver prince of the pop genoemd.

Warhol is vooral beroemd om zijn 'vlakke' en contrastrijke schilderijen en zeefdrukken van gestileerde portretten van beroemdheden als Marilyn Monroe en Elvis Presley, maar ook van verpakte producten en alledaagse objecten zoals de Coca Cola-flesjes maar ook de Campbell's-soepblikken. "We gaan de soepblikken even nader bekijken."

Campbell's Soup Cans, 1962

Hij wilde iets maken waar hij echt van hield: Als kind kreeg hij deze soep van zijn moeder wanneer hij ziek was en hij hield er nog altijd van als volwassene. Hij ging de 32 verschillende blikken schilderen. Deze doeken zijn deels met de hand en deels door een machine gemaakt. Hij ging de zeefdruktechniek gebruiken, om niet louter kunst te maken met alledaagse commerciële massaproducten als motief, maar om zelfs zijn eigen kunst als massaproduct te creëren. Warhol wilde het liefst een emotionele machine worden. Hij stelde zich op als chef van een team van kunstarbeiders die zich bezighielden met het maken van zeefdrukken, films, boeken en tijdschriften. Dat hij Warhol het liefst een emotionele machine wilde worden en ook zijn quote: "In the future everyone will be famous for 15 minutes" laten goed zien dat deze kunst lijnrecht staat op de kunststroming abstract-expressionisme. Pop Art was een directe reactie op deze stroming.

Achtergrondinformatie: Er werd gespeculeerd dat Warhol gewoon afbeeldingen maakte van objecten die in zijn tijd hip en modern waren maar voor Warhol was er altijd een persoonlijke relatie tussen hem en zijn onderwerpen. De Campbell's Soup-blikken, als voorbeeld, functioneerden niet louter als illustratie van de commerciële industrie en publiciteit, maar maakten ook inherent deel uit van Warhols eigen leven en herinneringen. Voor hem (en voor vele Amerikanen) representeerde de soep een thuisgevoel.

Piet Mondrian, The Liver is the Cock's Comb (1944)

Willem de Kooning, Abstraction (1949-1950)

Jackson Pollock's "Blue Poles", 1953

Abstract Expressionisme (1946 tot 1960): Deze stroming is al behandeld: Vraag aan de leerlingen: "Wat zijn de kenmerken hiervan?"

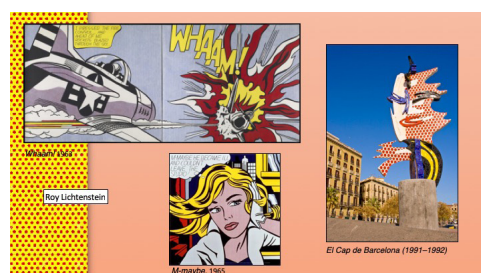
In het expressionisme tracht de kunstenaar zijn gevoelens, zijn ervaringen, voor de waarnemer uit te drukken door een zekere vervorming van de werkelijkheid. Belangrijk is daarbij vooral dat de gevoelswaarde, het onderbewuste, dat de kunstenaar ervaart naar aanleiding van het onderwerp, de boventoon voert. De Pop art kunstenaars zetten zich af tegen de in hun ogen te serieus genomen stijl van het abstract

expressionisme, van kunstenaars als Barnett Newman, Mark Rothko en Jackson Pollock, die in die tijd door musea en critici wereldwijd nagenoeg kritikeloos werden bewierookt.

Achtergrond-informatie: Net als de kunstenaars van het expressionisme uit het begin van de twintigste eeuw, beschouwden de abstract expressionisten de emotie van de kunstenaar en zijn zielenroerselen als het belangrijkste onderwerp van de schilderkunst. Abstracte beeldtaal was volgens de abstract expressionisten bij uitstek geschikt om de universele thematiek van het tragische en het tijdloze weer te kunnen geven. Kunstcriticus Robert Coates herintroduceerde de term abstract expressionisme in 1946 in verband met het werk van Arshile Gorky, Jackson Pollock en Willem de Kooning. Herintroduceerde, want de term was al eens gebruikt om de abstracte schilderkunst van Wassily Kandinsky te beschrijven in de jaren twintig van de vorige eeuw. De stroming domineerde de kunstwereld in de jaren 1946 tot 1960. Het was de eerste grote kunststroming na de Tweede Wereldoorlog en de eerste die de Verenigde Staten, en dan specifiek New York, als bakermat had.

Terug naar de Pop Art waarbij we naar het werk van Roy Lichtenstein gaan kijken.

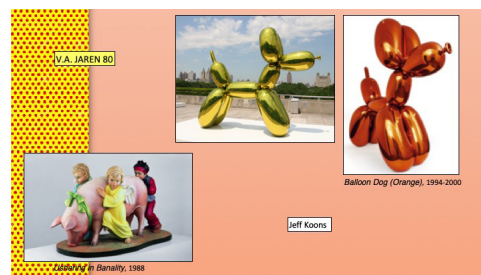
Roy Lichtenstein was een Amerikaans Pop Artkunstenaar. Zijn werken zijn vooral bekend vanwege de aan cartoons herinnerende afbeeldingen met felle, veelal primaire kleuren omlijnd door vette zwarte contouren. Hij maakte schilderijen, litho's en beelden. Lichtenstein gebruikte vaak rood, geel en blauw als kleurenschema, vaak

met dikke zwarte lijnen. Soms gebruikte hij ook groen. Hij gebruikte een speciaal soort stippen (raster dots), zoals de rasterpunten die men in krantenfoto's en stripboeken ziet, waardoor zijn schilderijen de typische striplook kregen. Hij beeldde dingen uit de consumptiemaatschappij af, gewoon zoals ze waren. Hij heeft ook monumentale beelden in staal gemaakt. Nog steeds vind je strips terug in de kunst, zoals bij deze hedendaagse kunstenaars -> (volgende slide)

Achtergrondinfo: 'Whaam!' is gebaseerd op een afbeelding uit het stripboek 'Al American Men of War' (1962). Lichtenstein voelde zich aangetrokken tot de manier waarop emotionele onderwerpen zoals oorlog met afstandelijke technieken konden worden afgebeeld. In 1962 was Amerika betrokken in de Koude Oorlog, het Vietnam conflict escaleerde en beelden van de Tweede Wereldoorlog werden herhaald. De strips die Lichtenstein koos, beelden de held uit de tweede wereldoorlog af. Door het macho figuur en zijn wapens te overdrijven veranderde Lichtenstein de held in een karikatuur.

(kort laten zien) De invloed van Pop Art was groot voor latere kunst. Zoals ook erg goed te zien is bij de kunstenaar Jeff Koons

Jeff Koons: Koons werk vertoont overeenkomsten met Pop Art, in zoverre dat hij elementen uit lagere kunst haalt en deze verwerkt in hogere kunst. Zijn werk wordt tot de categorie Neo Pop Art gerekend waarbij men in het geval van Koons spreekt van überkitsch: kitsch die zo sterk wordt aangezet, dat die niet meer te genieten is en juist daaraan zijn kunstzinnigheid ontleent.

Een samenvatting met de kenmerken van Pop art.

"EEN VORM VAN KUNST DIE ALLEDAAGSE OBJECTEN EN TAFERELEN WEERGEeft MET TECHNIEKEN UIT DE COMMERCIELE KUNST EN POPULAIRE ILLUSTRATIE."

KENMERKEN	VISUELE KENMERKEN
<ul style="list-style-type: none"> • AFZET TEGEN BESTAANDE REEELS VAN KUNST • ABSTRACT EXPRESSIONISME - GEVOEL/EMOTIES VAN DE KUNSTENAAR • KUNST ALS ELITAIR BEZIT • GENSPIREERD DOOR CONSUMPTIEMAATSCHAPPIJ • STRIPROEKEN • FILMINDUSTRIE - BEKEND E ARTISTEN • RECLAME-INDUSTRIE - MASSACONSUMPTIE • SEKSUALITEIT ALS KOOPWAAR - "SEX SELLS" • INDUSTRIELE TECHNIEKEN	<ul style="list-style-type: none"> • COLLAGETECHNIEK • HERHALING / MASSAPRODUCTIE • BLOW-UP / VERVEREENDING • FEL/LEVENDIG KLEURGEBRUIK • ONDERWERP: MASSA- / CONSUMPTIECULTUUR

AFSLUITEN / REFLECTIE

Gebruik deze slides bij het afsluitende gedeelte van je les

VERWERKINGS OPDRACHT

- MAAK EEN REFLECTEREND WERK A.D.H.V. COLLAGETECHNIEK. STEL BINNEN JE VOORSTELLING HET GEDACHTENGOED VAN DE POPART BEWEGING CENTRAAL.
- VISUALISEER MINSTENS 2 KENMERKENDE BEELDASPECTEN VAN POPART.
- SCHRIJF IN EEN TEKSTBALLON EEN TOEPASSELIJKE LEUS/SPREUK/WOORD DIE VERKLAAREND IS VOOR JULLIE KEUZES.

- We werken 12 minuten aan deze collage.
- Werk snel, het penseel heeft nauwelijkt!
- JE WERKT IN DEZELFDE GROEPJES ALS DE EERSTE OPDRACHT

Laat deze slide nog een keer zien en laat hem staan terwijl zij de opdracht aan het maken zijn. Op deze manier hebben ze houvast voor de opdracht.

"EEN VORM VAN KUNST DIE ALLEDAAGSE OBJECTEN EN TAFERELEN WEERGEeft MET TECHNIEKEN UIT DE COMMERCIELE KUNST EN POPULAIRE ILLUSTRATIE."

KENMERKEN	VISUELE KENMERKEN
<ul style="list-style-type: none"> • AFZET TEGEN BESTAANDE REEELS VAN KUNST • ABSTRACT EXPRESSIONISME - GEVOEL/EMOTIES VAN DE KUNSTENAAR • KUNST ALS ELITAIR BEZIT • GENSPIREERD DOOR CONSUMPTIEMAATSCHAPPIJ • STRIPROEKEN • FILMINDUSTRIE - BEKEND E ARTISTEN • RECLAME-INDUSTRIE - MASSACONSUMPTIE • SEKSUALITEIT ALS KOOPWAAR - "SEX SELLS" • INDUSTRIELE TECHNIEKEN	<ul style="list-style-type: none"> • COLLAGETECHNIEK • HERHALING / MASSAPRODUCTIE • BLOW-UP / VERVEREENDING • FEL/LEVENDIG KLEURGEBRUIK • ONDERWERP: MASSA- / CONSUMPTIECULTUUR

REFLECTIE

- HOE HEBBEN JULLIE HET POPART GEDACHTENGOED WILLEN VERBEELDEN IN JE VOORSTELLING?
- WELKE 2 BEELDASPECTEN WAREN LEIDEND VOOR JULLIE WERK?
- LICHT JULLIE TEKSTBALLON TOE AAN DE GROEP.

AFSLUITING

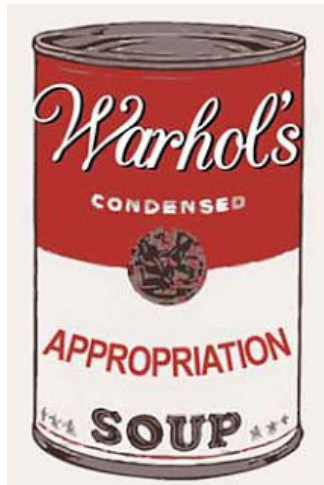
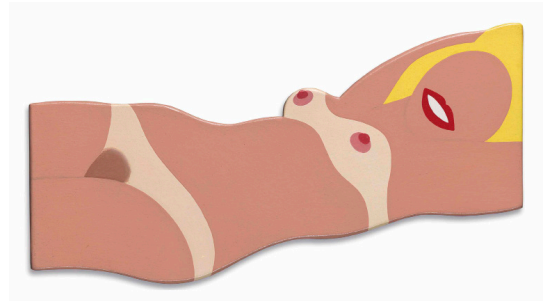
- VOLGENDE PRAKTIJKLES:
  - alles definitief opklaren.
  - werken ophangen in lokaal voor komende periode.

GRAAG GEZAMENLIJK OPRUIMEN

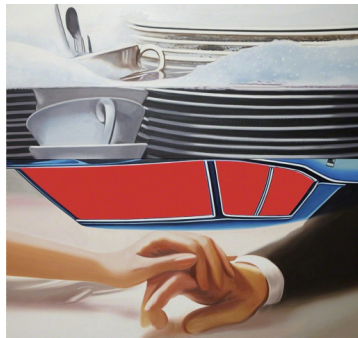
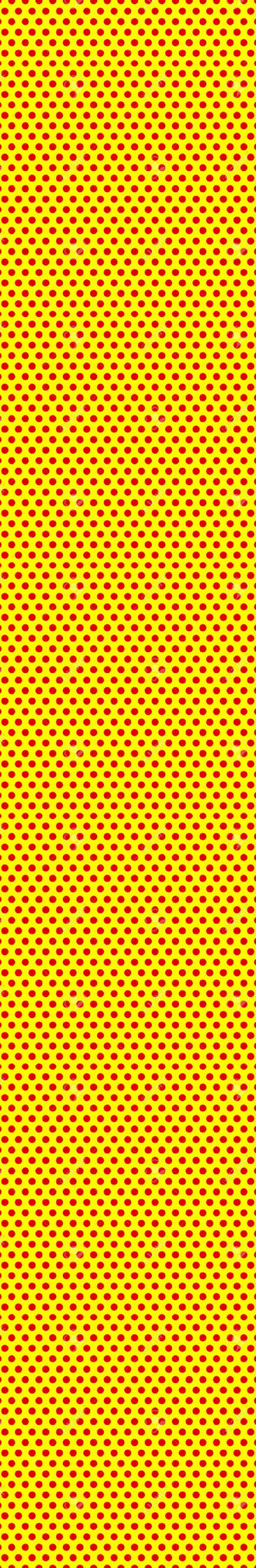

• **BIJLAGE 2: POP ART AFBEELDINGEN**

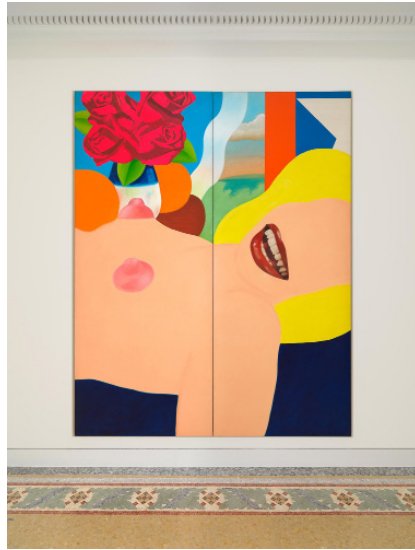
De volgende afbeeldingen worden uitgeprint op A3. Je kunt ze ook vinden in het mapje "Collage"

BIJLAGE 3: COLLAGE

